

Betegségek betegsége

Siddhartha Mukherjee: Betegségek betegsége. Mindent a rákról

Prof. Dr. Simon Tamás

a Magyar Rákellenes Liga elnöke

Arákkutatás hiteles kultúrtörténete az utóbbi idők legalaposabb, leginformatívabb feldolgozása a témának. Tudományos munka, de a nagyközönség számára is olvasható formában szól erről a fontos ügyről.

Az orvosok már 3000 évnél hosszabb ideje ismerik a betegséget és az egész emberiség 3000 évnél hosszabb ideje kopogtat az orvosok kapuján a gyógy módért.

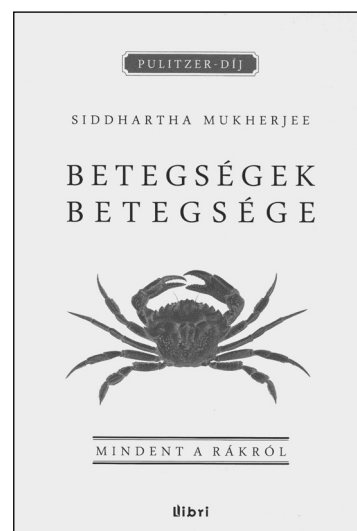
Ebből a könyvből megismerhetjük, hogy az ókortól napjainkig milyen tudományos ismeretek halmozódtak fel a rákról. Az eleinte elkeseredett kísérletektől a heroikus sebészi, majd gyógyszeres és ionizáló sugaras kezeléseken keresztül a legkorszerűbb célzott biológiai kezelésekre felsorolásra kerülnek a módszerek, a kezdeti sikerek, a kudarcok és felsejlik a „boldog” jövő, a maradéktalan gyógyulás távoli ígérete.

A rák az emberekkel kezdődik és végződik. A tudományos elvonatkoztatások közepette hajlamosak vagyunk megfelelni erről a tényről. Az orvosok túlnyomó többsége rákbetegeket kezel, de ugyanakkor ezeket a betegeket gyógyítja is. Ez a kettősség két eltérő irányba húzza őket.

Miközben fajunk egyedeinek átlagos várható életkora emelkedik, elkerülhetetlenül egyre több spontán rákos megbetegedéssel kell számolnunk (ugyanis az öregedéssel a legutóbbi kutatások szerint – növekszik a rákért felelős génekben bekövetkező mutációk száma).

A könyv igen behatóan és történelmi alaposággal mutatja be az egyes kutatásokat az egyes kutatókat. Állást foglal abban is, hogyha lényeges javulást akarunk elérni a rákbetegség kezelésében, akkor a lehető legkorábbi felismerésének lehetőségét kell megtalálnunk, vagy meg kell találni azokat a módszereket, amelyek segítségével a rákbetegséget el lehet kerülni. Ez utóbbi nem orvostudományi probléma, hanem az egyének életmódjának következménye. A könyv rámutat arra, hogy a kutató orvosok munkája mellett a rákkérdés megoldásában az egész társadalomnak részt kell vennie, mindenkinek követnie kell a rákmegelőző életmód szabályait, a nem-dohányzást, az egészséges táplálkozást, a rendszeres testmozgást, a stressztűrést- és kezelést, valamint az óvatos napozást.

Nem közömbös a társadalom felelőssége sem. A könyv részletesen és olvashatóan győz meg bennünket arról, hogy a döntéshozók felelőssége nagy. Leírja, hogy az Egyesült Államokban az 1970-es évektől milyen társadalmi aktivitásokat szerveztek a rákkutatások anyagi hátterének megteremtésére. Igen tanulságos az a levél, amit Nixon elnöknek küldtek 1970-ben azzal a címmel, hogy „Nixon úr, Ön meg tudja gyógyítani a rákbetegséget”. E levélben arra kérték az elnököt, hogy az Államok kongresszusa szavazzon meg egy jelentős összeget a rákkutatásra. E levél hatására több tízmillió dolláros kutatási keretet hoztak létre.

Ez az összeg azóta folyamatosan növekszik és megteremti a lehetőséget az igen költséges kutatások finanszírozására.

Viszont az is világos, hogy az a 325 000 beteg, aki például az USA-ban évente meghal, nem várhat, amíg az alapkutatások mindent maradéktalanul megoldanak. Ezért igen jelentősek a könyvnek azok a fejezetei, amelyek az igen részletes és olvasmányos biológiai és gyógyító orvosi eredmények ismertetése mellett a betegség elkerülésének módszereivel foglalkozik és szemléletet vált, mert hangsúlyozza, hogy ugyanolyan aprólékos figyelemmel kell megszámolnunk az élőket, majd a túlélőket, ahogy a halottakat számláljuk. A megelőző orvoslás gondolata még mindig távol áll a modern emberektől, pedig először azt kell elismerni, hogy mi magunk vagyunk az ellenség.

Mindenki, aki elolvassa ezt a Pulitzer-díjjal és a „*Könyvek egy jobb életért*”-díjjal kitüntetett könyvet, biztos, hogy optimista lesz a tekintetben, hogy bár a rák igen bonyolult, de genetikailag egyre jobban megismert betegség. Így egyre több ember reménykedhet abban, hogy vagy elkerüli a betegséget, vagy az időben történő felismerésnek köszönhetően meggyógyul, hiszen – mint ahogy a könyv egyik epidemiológus szereplője, *Sir Richard Doll* idézi – „*Idős korban a halál elkerülhetetlen, de az idős kor előtt nem az.*”